

Den 5. norske konferanse om 1700-tallsforskning, høsten 2007

Selskapets neste konferanse skal foregå i Bergen, 13.–15. september 2007. Den forrige ble, som før nevnt, holdt i Bø (ved Høgskolen i Telemark), og var et meget vellykket arrangement.

Det forutsettes ankomst torsdag morgen og avreise lørdag ettermiddag. Onsdag 12. september planlegges brukt til et forskerkurs.

Det overordnede tema har vi kalt *Opplysning – motopplysning*. Vi opererer foreløpig med tre ”overskrifter” for sesjoner *Radikal opplysning*, *Reiser og visjoner* og *Høy og lav opplysning*.

To ”key-note speakers” er invitert og vil delta i konferansen. Den ene er professor *Jonathan Israel*, fra Institute for Advanced Study ved Princeton University. Hans to siste, i enhver forstand store verk, er *Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity, 1650–1750* (2001) og *Enlightenment Contested: Philosophy, Modernity, and the Emancipation of Man 1670-1752* (2006). Kort omtale fins på <http://www.ias.edu/About/faculty/israel.php>

Konferansens andre inviterte foreleser er professor *Thomas Bredsdorff*, Københavns universitet. Bredsdorff er velkjent blant nordiske 1700-talls forskere. Han er nå bl.a. engasjert i et stort internasjonalt prosjekt om herrnhuterne og deres byggeskikk og kultur. Prosjektet som skal munne ut i et flerbindsverk.

Nærmere opplysninger om tidsfrist for påmelding med foredrag vil bli lagt ut på selskapets nettsted ved årsskiftet. *Vi tar gjerne imot forslag til sesjoner før den tid, og særlig hvis flere forskere gjerne vil ha en felles sesjon.* Kontakt i så fall Jørgen Sejersted (jorgen.sejersted@nor.uib.no) eller Aslaug Nyrnes (aslaug.nyrnes@hib.no).

Begrunnelse for temaformuleringen: Konferansen tar sitt utgangspunkt i de siste årenes diskusjon om opplysningsbegrepet og berettigelsen av å karakterisere 1700-tallet som opplysningens århundre. Er termen ’opplysningstid’ dekkende for de idéstrømninger som stod sentralt i perioden? Det har fra flere hold vært argumentert for at ikke bare var det man kaller ’opplysningsbevegelsen’ langt mer sammensatt enn den gjerne utgis for å være, men også at det attende århundret var preget av en rekke sterke intellektuelle og åndelige tradisjoner som i liten grad er forenlige med de mer konvensjonelle forestillingene om et århundre i fornuftsdyrkelsens tegn. I ettertidens lys fremstår disse posisjonene gjerne som marginale, heterodokse og omstridte, selv om slike religiøse, politisk reaksjonære og mystiske bevegelser av senere historieskriverne ofte har vært innskrevet i seierherrenes perspektiver i kraft av å ha vært polemiske motparter til det etablerte. Det er på bakgrunn av slike betraktninger at vi har valgt å holde som overordnet emne for denne konferansen forholdet mellom *Opplysning* og *Motopplysning*, eller, om man vil, mellom de radikale og de reaksjonære, mellom vinnere og tapere.

Temaformuleringen tar høyde for at konferansen skal være flerfaglig, og at den bør kunne romme foredrag fra mange disipliner og også av mer tverrfaglig karakter.

Vi tar gjerne imot informasjon og synspunkter fra stipendiater og andre som arbeider med doktorgradsprosjekter mht det å arrangere et forskerkurs. Jonathan Israel vil kunne være med på dette hvis vi legger det meste av programmet for forskerkruset til dagen forut for konferansen.